

Hírek

Magyar Ápolók Napja Budapest, 2023

A Magyar Ápolók Napja országos rendezvényét 2023. február 16-án tartotta meg a Magyar Ápolási Egyesület (MÁE) Budapesten, a Vakok Iskolája Nádor Termében. Mint minden évben, idén is zászlók bevonulásával és a Himnusszal vette kezdetét az ünnepség. BUGARSZKI MIKLÓS, a MÁE elnöke, majd SCHMITTNÉ MAKRAY KATALIN, a MÁE fővédnöke, tiszteletbeli ápoló köszöntője hangzott el. Ezután az ünnepélyes zászlószentelés szép ceremóniája következett. Ennek hagyománya az 1848-49-es forradalom és szabadságharc idejére vezethető vissza, amikor a harcba induló csapatok harci zászlajára díszes, üzenettel ellátott szalagot kötött a zászlóanya, egy többnyire köztisztviselőben álló magasrangú nő, bár ritkán, de előfordult, hogy a polgárság egy-egy kiválasztottja is megtehetette, ami az illetőnek hatalmas elismerést jelentett. Ez a szép hagyomány ma is él, az idei ünnepségen Schmittné Makray Katalin, mint zászlóanya köthetett szalagot a MÁE zászlajára.

A Kossuth Zsuzsanna-díjak, valamint díszoklevelek átadásával és az idei tiszteletbeli ápoló avatásával folytatódott a rendezvény, ahol GESZTESI-TÓTH LÁSZLÓ orgonaművész és a Miskolci Egyetem Ferenczi Sándor Egészségügyi Technikum diákjainak ünnepi előadását hallgatták meg a jelenlévők.

A zászlószentelésről és zászlóanyákról további részletek olvashatók: *Orpheus Noster* 2018; 10(2):73-84.

Petőfi 200

A Petőfi Irodalmi Múzeum, névadója születésének 200. évfordulója tiszteletére új állandó kiállítást hozott létre, amely 2023. január 14-től látható a Károlyi-palota felújított tereiben. A tárlat egészen újszerű megoldásokat választ a költő életének bemutatására, olyan részleteit is megmutatva tragikusan rövid életének, melyek kevésbé, vagy egyáltalán nem ismertek irodalmi tananyagainkból.

A tárlat két nagyobb térre osztja a bemutatott életművet. A nyitótérben Petőfi eredeti kézíratai, könyvei és a korszak grafikai, valamint a költő relikviái láthatók, folyamatosan forgó rendszerben. A kiállítás másik, nagyobb terében a költő életét hat részre tagolják az alábbi – Petőfi életét tanulmányainkból ismerve is nagyon beszédes fogalmak köré rendezve: *kötelék, róna, otthon, rémek, áldozat, erő*.

Az állandó kiállítás váratlan meglepetésekre építkezik, a gondosan összerendezett – az ország számos közgyűjteményéből válogatott – képzőművészeti és tárgyi elemek egysége hű tükröket mutat PETŐFI SÁNDOR hasonlóan meglepő, váratlan fordulatokkal teli életének.

(szöveg és kép forrása: <https://pim.hu/hu/kiallitas/kolto-lenni-vagy-nem-lenni>)

(kép: canva.com)

Jubilál a MOKSZ-„testvér”

Idén ünnepli fennállásának 125. évfordulóját a *Medical Library Association*. A patinás szakmai szervezet – a MOKSZ egyik „idősebb testvére” – honlapján nem csupán a hosszú történet legfontosabb mérföldköveiről tájékozódhatunk, hanem a múlt eredményeire és értékeire támaszkodva „egy jobb jövő” megteremtésére is meghívást kaphat az érdeklődő orvosi könyvtáros – készülve ezzel 2048-ra, az MLA másfélszázados jubileumára.

<https://www.mlanet.org/page/mla-125-anniversary>

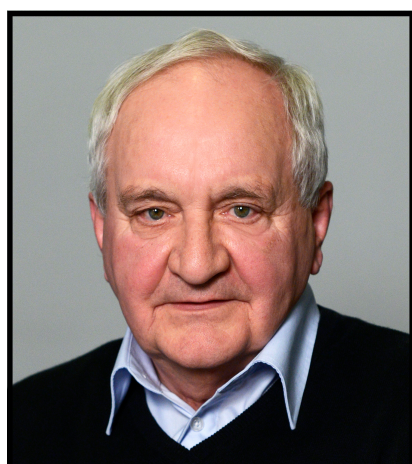
<https://www.mlanet.org/blog/Envision-the-Future-of-Health-Sciences-Libraries>

Betegek világnapja

1993-ban, 30 éve kezdeményezte Szent II. János Pál pápa, hogy február 11-én az egész (katolikus) világ a betegekre fordítsa figyelmét. 1858. február 11-e a lourdes-i jelenés dátuma, mára már azonban az emléknap átlépve a szakrális ünnep egyházi liturgikus voltát és kilépve a Katolikus Egyház keretein túlra a tágran vett testi-lelki egészségügy egésze, valamint az egészségpénztárak, az ezen területen jelenlévő különféle szolgáltatók, sőt a kulturális élet ágensei is megemlékeznek egészségről, betegségről, szenvedésről, együttérzésről.

Orvosaink, szakdolgozóink szolgálatával, mi orvosi könyvtárosok úgyszintén szaktudásunk és empátiánk felajánlásával járunk hozzá betegeink gyógyulásához. A világnap célja, hogy „Isten egész népe kellő figyelmet szenteljen a betegeknek, segítse elő a szenvedés megértését.”

(forrás: https://jelesnapok.oszk.hu/prod/unnep/a_betegek_vilagnapja)

(foto: commons.wikimedia.org)

Meghalt Kapronczay Károly orvostörténész

Életének 83. évében, március 1-jén meghalt KAPRONCZAY KÁROLY történész, orvostörténész, levéltáros, múzeum- és könyvtárigazgató, egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia doktora. Halálának hírért a Semmelweis Orvostörténeti Múzeum, Könyvtár és Levéltár, valamint a Magyar Orvostörténeti Társaság közölte az MTI-vel.

Mivel a szomorú hír lapzártánk után érkezett, rendkívül gazdag orvostörténeti és szakírói pályáját, az ezekért kapott számos elismerését, teljes életútját következő, júniusi számunkban méltatjuk részletesen. Emlékének tisztelettel adózik a Magyar Orvosi Könyvtárak Szövetsége.

(forrás: index.hu)

Hírek

Szakkönyvtárat, még a laktanyákba is!

150 éve, 1873-ban jelent meg programadó cikk az Osztrák-Magyar Monarchia közös hadseregéhez kötődő katonai orvosi szakfolyóiratban, a *Der Militärarzt*ban arról, hogy milyen fontos (lenne) „A katonai orvosi kar tudományos ambícióinak felkeltésére és fenntartására, valamint ennek következtében a katonai egészségügy fejlesztésének támogatására ... az orvostudomány legújabb eredményeinek, ezen belül hangsúlyosan a legutóbbi nagy háborúk háborús gyógyászati és hadegészségügyi tapasztalatainak szorgos tanulmányozása, hiszen ezek biztosítják a kato-

naorvosi kar stratégiai jelentőségű cselekvőképességét békében és még inkább háborús időkben.” De a hadsereg doktorai – megfelelő katonai orvosi könyvtári hálózat hiányában – magukra vannak hagyva ebben a kérdésben, hiszen egyrészt saját költségükön kell hivatásgyakorlásukhoz a megfelelő friss szakirodalomról gondoskodniuk, ami különösen a családosak számára anyagilag megterhelő; másrészt pedig a pályafutásuk során számos alkalommal való áthelyezéseik alkalmával szakönyvtárak költöztetése is kihívások elé állítja őket. A *Militärarzt* cikke minden olyan laktanyában ajánlja katonai orvosi szakkönyvtár alapítását, ahol katonai egészségügyi szolgálat működik, így a csak átmeneti időre oda vezényelt doktorok számára, akár kölcsönzésre is rendelkezésre állának a megfelelő szakkönyvek és szakfolyóiratok.

Lám, lám, hogyan is állunk az orvosi szakirodalom rendelkezésre állásával manapság akár kórházainkban is?

(forrás: anno.onb.ac.at)

Műkincsekkel ékesített kórház

Ez év januárjában nagy sajtóvisszhangot keltett, több sajtóorgánumból értesülhettünk róla, hogy a budapesti Péterfy Sándor Utcai Kórház falait díszítő – 1941–1943 között politikai döntés következtében eltüntetett – freskókat dr. SÁSDI ANTAL, az intézmény jelenlegi főigazgatója kezdeményezésére sikerült restaurálni. A már 1848-ban is létezett kórház azon épületét, ahol az említett freskók találhatóak, 1870–1945 között építették. A freskókat az ott dolgozó, akkor még fiatal orvosok is látták. A két, egymással szemközti falon látható 7,5 × 2,8 m-es kép restaurálását három fiatal restaurátor végezte két éven át, melynek során több festékréteget, többek között egy Sztálint életető feliratot távolítottak el. Ma már újra eredeti szépségében látható a két freskó, melyekből az egyik a Krisztusba vetett bizalom, a másikon Madách: *Az Ember tragédiája* c. művének küzdésre, bizakodásra bátorító utolsó mondatai jelennek meg képi ábrázolásban.

A kórház egyéb műalkotásokkal is büszkélkedhet, így az oszlopcarnokokban elhelyezett márványszobrokkal, a jelenlegi szakrendelő bejárata felett látható négy férfialakot ábrázoló szoborral, vagy a tanácsteremben látható, szintén kalandos történetű faliképpel. Valamennyi neves szobrász- és festőművész alkotása.

(forrás: magyarhirlap.hu)

(foto: commons.wikimedia.org)